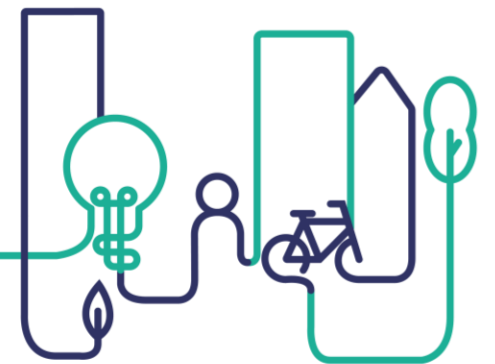

Eiropas Pilsētiniatīvas kontaktpunkts Latvijā

EUROPEAN
U R B A N
INITIATIVE

**Tiešsaistes informatīvā diena
15.09.2025.**

Simona Sniķe
VARAM Valsts ilgtspējīgas attīstības plānošanas departamenta
Reģionālās attīstības plānošanas nodaļa
Eiropas Pilsētiniatīvas kontaktpunkts Latvijā

Co-funded by
the European Union

Eiropas Pilsētiniatīva (European Urban Initiative)

1

Eiropas Pilsētiniatīva ir instruments kohēzijas politikas pilsētvides dimensijas atbalstam 2021.–2027. gadā.

2

Šī iniciatīva atbalsta:

- **inovatīvu risinājumu piemērošanu pilsētu izaicinājumiem Eiropas Savienības līmenī,**
- **veicina Eiropas urbāno teritoriju kapacitāti,**
- **sekmē zināšanu apmaiņu starp pilsētām,**
- **piedāvā pamatu politikas veidošanai par ilgtspējīgu pilsētu attīstību.**

**Tematiskā
partnerība
«Kompaktās pilsētas
– ilgtspējīga pilsētu
plānošana un
izplešanās
ierobežošana»**

Tematiskā partnerība

“Kompaktās pilsētas – ilgtspējīga pilsētu plānošana un izplešanās ierobežošana/ Compact Cities – Sustainable Urban Planning and Sprawl Mitigation”

EUROPEAN
U R B A N
INITIATIVE

- Šis uzaicinājums ir vērsts uz motivētu un spējīgu partneru identificēšanu, lai izveidotu ES Pilsētvides darba kārtības (UAEU) tematisko partnerību par kompakto pilsētu jautājumiem.
- Šī tēma cieši saskan ar galvenajām ES stratēģiskajām prioritātēm – Eiropas zaļo kursu, Jauno Eiropas Bauhaus iniciatīvu un Kohēzijas politiku –, veicinot ilgtspēju, sociālo kohēziju un telpisko inovāciju.

- **Augsnes veselība, pilsētu zaļās teritorijas un pilsētu izplešanās mazināšana** - partnerība var atbalstīt visaptverošu uzraudzības sistēmu izveidi, kas seko augsnes degradācijai, augsnes noslēgšanai un pilsētu attīstības izplešanās tendencēm uz iepriekš neapbūvētām teritorijām, kā arī izvērtēt šo regulējumu ietekmi uz kompakto pilsētu mērķiem un kompromisiem, kas pastāv kompakto pilsētu politikās.
- **Principu integrēšana Jaunajā Eiropas Bauhausā (NEB)** - partnerības darbs varētu gūt labumu no NEB uzsvara uz skaistu pilsētvides telpu dizaina veicināšanu un ieteikumu sniegšanu, zaļajiem risinājumiem, ēku un telpu atkārtotu izmantošanu, iekļaujošiem risinājumiem un vienlīdzīgas piekļuves nodrošināšanu pilsētu pakalpojumiem un iespējām.
- **Aspekti valsts atbalsta un publisko iepirkumu regulējumos** – partnerības darbs varētu būt vērsts uz pilsētu atjaunošanas un sablīvēšanas jautājumu integrēšanu ES regulējumā par valsts atbalstu, publiskajiem iepirkumiem, pakalpojumiem, labvēlīgu uzņēmējdarbības apstākļu veicināšanu.
- **Pilsētplānošanas regulējuma izpildes uzlabošana** - partnerība var spēlēt nozīmīgu lomu, iestājoties par stingrākiem izpildes mehānismiem par ES pilsētplānošanas direktīvām gan valsts, gan vietējā līmenī, lai mazinātu plaisu starp politikas ambīcijām un īstenošanas praksi – klimata noturība, kompaktas pilsētvides forma, zemes aprites principi, atkāpes no apstiprinātajiem plānošanas instrumentiem, vides jutīgums teritorijās.

EUROPEAN
U R B A N
INITIATIVE

**Labāka regulējuma
nodrošināšana
Better Regulation**

- **Zemes politika, īpašumtiesības un sabiedrības intereses** - partnerības darbs varētu būt vērsts uz jautājumu risināšanu par pašvaldību īpašumā esošo zemi un privāto attīstītāju interesi, pilsētas izaugsmes atbilstību sabiedrības interesēm, nevis tikai ekonomiskiem stimuliem, augsne kā kopīgs resurss, kas pārvaldāms ilgtspējīgai izmantošanai un saglabāšanai.
- **Sociālo inovāciju veicināšana** - partnerības darbs varētu būt vērsts uz sociālo inovāciju regulējuma potenciāla izpēti, kas piedāvā iespējas rast inovatīvus risinājumus kompakto pilsētu jomā, piem., veicinot pilsētu atjaunošanu un pieejamu mājokļu nodrošināšanu u.c.
- **Transporta un zemes izmantošanas plānošanas politika** - partnerībai būtu jāizpēta iespējas integrēt transporta politiku plašākos pilsētplānošanas un pārvaldības ietvaros, zemes izmantošanas politiku savstarpējās saiknes dažādos teritoriju līmeņos un veidus, kā tās koordinēt, lai mazinātu izplešanos.

EUROPEAN
U R B A N
INITIATIVE

**Labāka regulējuma
nodrošināšana**
Better Regulation

- **ES finansēšanas mehānismu saskaņošana ar kompakto pilsētu mērķiem** - partnerība var iestāties par ES finansējuma sadrumstalotības un nepietiekamas atbilstības kompakto urbanizācijas izaicinājumu mazināšanas, saskaņojot finansēšanas struktūras ar kompakto pilsētu principiem un palīdzot nodrošināt, ka finansēšana kļūst pieejamāka dažādos pilsētu mērogos, īpaši ņemot vērā atšķirības starp lielām, vidēja izmēra un mazām pilsētām, kā arī funkcionālo pilsētu areāliem.
- **Inovatīvi zemes vērtības uztveršanas instrumenti** - partnerība var veikt izpēti inovatīvāku finanšu instrumentu pieejamībā, kas ļautu pašvaldībām reinvestēt pieaugošo zemes tirgus vērtību ilgtspējīgos pilsētu attīstības projektos.
- **Finansējuma pieejamam mājoklim saskaņošana ar kompakto pilsētu principiem** - partnerībai būtu jāizvērtē saikne starp kompakto pilsētu politiku un investīcijām pieejamā mājokļa nodrošināšanā, izpētot, kā mājokļu politiku varētu ietekmēt telpiskās attīstības apsvērumi.

EUROPEAN
U R B A N
INITIATIVE

**Finansējuma
pilnveide
Better Funding**

- **Pilsētu atjaunošanas un modernizācijas finansēšana** - partnerībai ir aktīvi jāmeklē inovatīvi finansēšanas mehānismi, lai atbalstītu visaptverošus infrastruktūras uzlabojumus, kurus pieprasa kompaktās pilsētas - pilsētu atjaunošana, modernizācija, energoefektivitātes paaugstināšana, nozīmīgas infrastruktūras saglabāšana.
- **Labās prakses apkopošana par inovatīvu finansējumu** - partnerības darbs varētu būt vērsts uz labās prakses apkopošanu un analizēšanu par inovatīviem pilsētu telpiskās un vides izaicinājumu finansēšanas risinājumiem, palīdzot pilsētām izstrādāt finanšu stratēģijas, lai sasniegtu ilgtspējīgas kompaktu pilsētu politikas un mobilitātes attīstības mērķus.
- **Funkcionālo pilsētu areālu finansēšanas iespēju izpēte** - partnerībai būtu jāizpēta finanšu instrumenti sadarbības dažādās politikas jomās sekmīgākai vecināšanai, lai mazinātu pilsētu izplešanos, koordinācijas trūkumu, starppašvaldību konkurenci, kas rada ievērojamas ekonomiskās, vides un sociālās izmaksas.

EUROPEAN
U R B A N
INITIATIVE

**Finansējuma
pilnveide
Better Funding**

- **Uz nākotni vērsta pilsētu risinājumu sistēmas** - partnerības darbs varētu būt vērsts uz risinājumu pilsētu sistēmās, veicinot esošo resursu optimizāciju un ilgtspējīgu attīstību pilsētas infrastruktūras ietvaros.
- **Datu un uzraudzības rīku pilnveide pilsētplānošanai** - partnerības darbs varētu būt vērsts uz dažādu digitālo platformu ieviešanu, lai veicinātu pilsētu izaugsmi, ieviestu kompakto pilsētu modeļus, nodrošinātu efektīvu zemes izmantošanas plānošanu un pārmaiņu uzraudzību.
- **Funkcionālo pilsētu areālu koordinācija zemes izmantošanas politikā** – partnerības iniciatīva ir vērsta uz izpratnes veicināšanu par pārrobežu koordinācijas nozīmi zemes izmantošanas politikā, uzsverot tās ieguvumus un veicinot zināšanu apmaiņu, šī rīcība atbalsta ilgtspējīgas zemes izmantošanas mērķus, kurus noteikušas iepriekšējās partnerības.
- **Pilsētu administrāciju kapacitātes stiprināšana ES ilgtspējīgas telpiskās plānošanas politiku un vadlīniju īstenošanai** – partnerība varētu izstrādāt visaptverošu rīkkopu, kas palīdzētu pilsētplānotājiem īstenot ES regulējumus un risināt tādus jautājumus kā zemes izmantošanas optimizācija, pielāgošanās klimata pārmaiņām un uz dabas risinājumiem balstītu pieeju īstenošana.

EUROPEAN
U R B A N
INITIATIVE

Zināšanu pilnveide
Better Knowledge

- **Konceptuālo neatbilstību risināšana telpiskajā plānošanā** - partnerība varētu izstrādāt vienotu un koordinētu pieeju pilsētu attīstībai, risinot politikas saskaņošanas, ilgtspējīgu pilsētu stratēģiju efektīvas īstenošanas problēmas un nodrošinot skaidrību lietotajos terminoloģiskajos jēdzienos.
- **Izpratnes veicināšana par kompromisiem pilsētu izplešanās ierobežošanas un sablīvēšanas pieejās** - partnerībai būtu padziļināti jāizpēta kompromisi starp politikas veidotājiem un citām ieinteresētajām pusēm par ekonomiskajiem, sociālajiem un vides mērķiem kompaktu pilsētu politikā, nodrošinot platformu valsts un vietējām pašvaldībām, lai apspriestu iespējamus konfliktus un izstrādātu regulatīvos risinājumus.
- **Pilsētu blīvuma un ilgtspējīgas izaugsmes regulējuma kartēšana un analīze** - partnerība var atbalstīt galveno regulējumu kartēšanu un analīzi, piem., pilsētu izaugsmes un izplešanās robežas, minimālās blīvuma prasības pie transporta mezgliem, jauktas apbūves attīstības nosacījumi, novērtējot labo praksi un identificējot regulējuma trūkumus, stiprinot pilsētu stratēģisko plānošanu un saskaņošanu ar ilgtspējīgas mobilitātes un vides mērķiem.

EUROPEAN
U R B A N
INITIATIVE

Zināšanu pilnveide
Better Knowledge

- **Zināšanu pilnveide par mazo un vidējo pilsētu specifiskajām vajadzībām** - partnerībai būtu padziļināti jāizpēta mazo un vidējo pilsētu vajadzību atšķirības, salīdzinot ar lielo pilsētu vajadzībām, kurām ir lielākas kapacitātes kompakto pilsētu politikas īstenošanai. Šo vajadzību dažādība dažādos pilsētu mērogos un teritorijās būtu jāņem vērā, sagatavojot partnerības ieteikumus par finansējumu un regulējumu.
- **Kapacitātes stiprināšana caur Eiropas pilsētu sadarbību** - partnerībai būtu jāpaplašina, jāattīsta un jāstimulē pilsētu sadarbības projekti kapacitātes stiprināšanā un pilsētu sadarbībā starp vietējām pašvaldībām, lai sasniegtu vairāk pilsētu, panāktu labākus sadarbības rezultātus un īstenotu tos vietējā līmenī, kā arī lai nodotu sadarbības rezultātus augstākā līmeņa politikas veidošanai un ilgtermiņa institucionālām pārmaiņām, izmantojot pieeju no apakšas uz augšu.

EUROPEAN
U R B A N
INITIATIVE

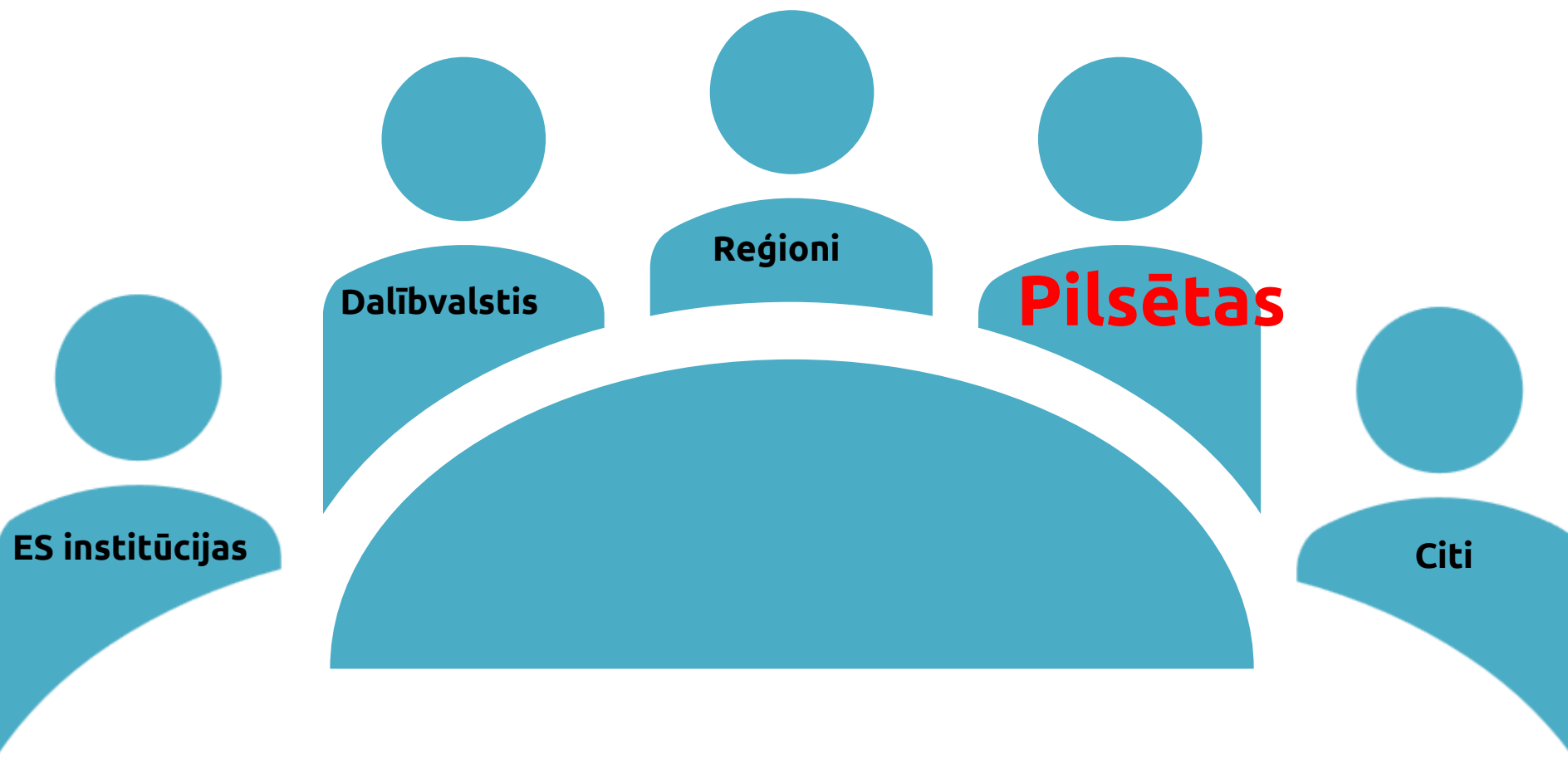
Zināšanu pilnveide
Better Knowledge

Partneru kopiena

Iesaiste tematiskajā partnerībā

EUROPEAN
U R B A N
INITIATIVE

Iesaiste tematiskajā partnerībā

- **Dalībvalstis** (*caur atbilstošām nacionālā līmeņa ministrijām un aģentūrām*).
- **Partnervalstis** (*Norvēģija un Šveice*).
- **Eiropas un nacionālās pilsētu jumta organizācijas** (*piem., Eurocities, ICLEI, CEMR, Eurotowns*).

ES institūcijas

Dalībvalstis

Reģioni un
Reģionālās
attīstības
aģentūras.

Reģioni

Pilsētas visos mērogos (*t.sk. pilsētu reģioni, funkcionālās pilsētu teritorijas un aglomerācijas*):

- mazas (< 50 000 iedz.);
- vidējas (50 000–250 000 iedz.);
- lielas (> 250 000 iedz.).

Pilsētas

Citi

- **Universitātes, pētniecības institūcijas.**
- **Nozares asociācijas, NVO, vietējās un reģionālās vienības** (*jomas: pilsētu plānošana, telpiskā attīstība, ilgtspējīgs transports, zemes izmantošanas pārvaldība*).
- **Nacionālā līmeņa asociācijas**, kas pārstāv mazo un vidējo pašvaldību intereses.
- **Starptautiskas organizācijas**, kas darbojas ilgtspējīgas urbanizācijas jomā.

EUROPEAN
U R B A N
INITIATIVE

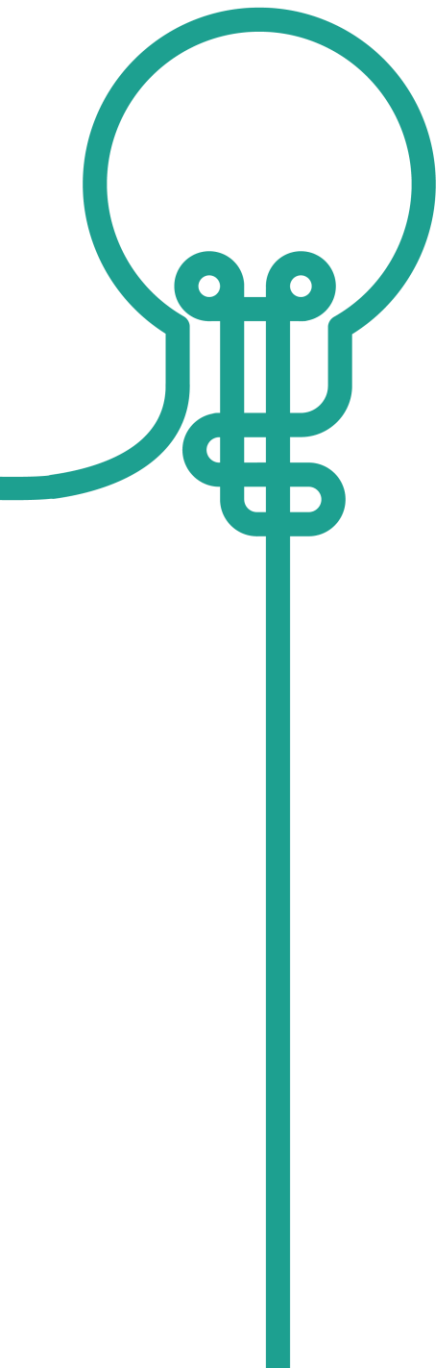
IEGUVUMI

Partneris

- Iespēja **dalīties pieredzē** un mācīties no citiem (zināšanu apmaiņa).
- Tieša pieeja **EU politikas veidošanai** (regulējumi, finansējums, dati).
- **Plašāks tīklojums** ar citām pilsētām, valstīm, organizācijām.
- **Redzamība** ES līmenī (pilsētas vai organizācijas atpazīstamība).
- Iespēja saņemt **atbalstu no EUI** (ekspertīze, ceļa izmaksu segšana u.c.).

Koordinators

- **Līderības loma** visā partnerībā, liela ietekme uz darba kārtību un prioritātēm.
- Iespēja **vadīt diskusijas par ES politikas virzieniem**.
- Tiešs kontakts ar Eiropas Komisiju un citiem koordinatoriem.
- **Redzesloka paplašināšana un prestižs** pilsētai vai organizācijai starptautiskā mērogā.

Iesaiste tematiskajā partnerībā kā partnerim

Specifiskie atlases kritēriji

1

MOTIVĀCIJA - Jānorāda, kā dalība partnerībā palīdzēs attīstīt vienu vai vairākas politikas jomas un dos pienesumu pilsētu līmenī.

2

KVALIFIKĀCIJA - Jābūt pieredzei vismaz vienā no tēmām (telpiskā plānošana, mobilitāte, digitālie rīki, zaļā urbanizācija, mājokļu politika, finanšu mehānismi).

3

TĪKLOJUMS UN IESAISTE - Iepriekšējā dalība sadarbības programmās, spēja iesaistīt citus dalībniekus.

4

RESURSI - Cilvēcīgo un finansiālo resursu pieejamība dalībai partnerībā.

Iesaiste tematiskajā partnerībā kā koordinatoram

Specifiskie atlases kritēriji papildus partnera kritērijiem

1

PROJEKTU VADĪBAS PIEREDZE - Īpaši starptautiskos un daudzlīmeņu projektos.

2

IESAISTES APŅEMŠANĀS - Pietiekami resursi visā partnerības darbības laikā.

3

PLĀNA PRIEKŠLIKUMS PARTNERĪBAS DARBA UZSĀKŠANAI.

Atbalsts tematiskajai partnerībai

EUROPEAN
U R B A N
INITIATIVE

- Administratīvais atbalsts (konsultācijas).
- Ceļošanas un naktsmītnes finansiāls atbalsts pilsētu pārstāvjiem.
- Ekspertīzes nodrošināšana.
- Komunikācija un rezultātu izplatīšana.
- Sinerģijas veidošana.

Atbalsts tematiskajai partnerībai

EUROPEAN
U R B A N
INITIATIVE

- Ceļošanas un naktsmītnes finansiāls atbalsts pilsētu pārstāvjiem, lai piedalītos partneru un koordinatoru klātienes sanāksmēs.

JĀBŪT:

- Pilsētas pārvaldes institūcijai.
- Pilsētu pārvalžu asociācijām vai apvienībām ar juridisku statusu, kas sastāv no vietējām administratīvajām vienībām.
- Maksimālais iedzīvotāju skaits – 500 000.

Laika grafiks

27 August
Call Opens

01 October
Call Closes 14:00 CEST

Beginning December
Final TP composition

January 2026 (tbc)
**kick-off meeting
with all
Thematic Partnership
members**

Open Call on “Compact Cities”

Assessment

03 September
Applicant Seminar

05 November
DGUM

December 2025 (tbc)
**1st meeting
with
Thematic Partnership
Coordinators**

Darba slodze

- 3 gadi (+/-)
 - 0,25 to 0,75 dienas/ nedēļā (partneriem)
 - 0,5 to 1,5 dienas/ nedēļā (koordinatoriem)
-
- Vidēji 8 online tikšanās/gadā
 - Vidēji 2 klātienes tikšanās/ gadā
 - 1 klātienes sinerģijas tikšanās

Kā var pieteikties?

EUROPEAN
U R B A N
INITIATIVE

[Compact Cities Partnership webpage](#)

[EUI Support Service Package Factsheet](#)

[UAEU YouTube](#)

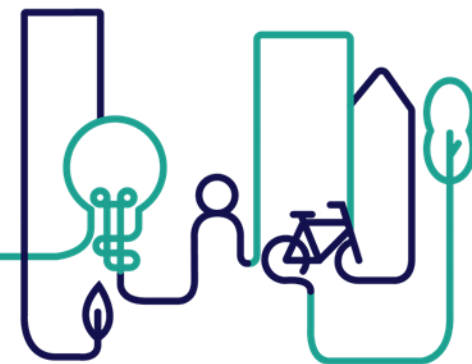
**Dalība pieredzes
apmaiņas
pasākumos**

Peer Review pasākumi

- 3-5 pilsētas satiekas, lai apspriestu to Ilgtspējīgu pilsētu attīstības stratēģijas un saņemtu ieteikumus;
- **2 dienu pasākums** ar strukturētu sagatavošanos
- **Saskaņā ar metodiku**, īstenošanas process no 4-6 mēnešiem;
- Oktobrī tiks izsludināta jauna Peer Reviews pieteikšanās kārtā.
- Pašvaldības, kas vēlas piedalīties, var reģistrēties tiešsaistes semināram **25. septembrī**:

Online Info Session on Peer Reviews and City-to-City Exchanges

EU City Lab on Active Mobility

28.-29.oktobrī Hamburgā

- Zināšanu kapacitātes pasākums, lai nodrošinātu platformu Eiropas pilsētām, dalītos ar labās prakses piemēriem **aktīvās mobilitātes jomā**, mācītos no kolēģiem un ekspertiem, kā arī apmainītos ar praktiskiem risinājumiem.
- Dalība pasākuma ir bez maksas, bet pašiem ir jāsedz ceļošanas un naktsmītnes izmaksas.

Pasākuma mērķauditorija:

- Pilsētu pārstāvji un vietējās pašvaldības;
- Pilsētplānotāji un mobilitātes eksperti;
- Ilgtspējīgas pilsētu attīstības praktiķi, speciālisti;
- Nacionālo un Eiropas institūciju pārstāvji.

EU City Lab on Active Mobility

Citi pasākumi

30.sept.-2.okt. Roterdama, Nīderlande

- Pasākuma tēma «**Finansējuma piesaiste: Praktiski rīki pilsētvides pārmaiņām**»

Focused Policy Lab and Capacity Building event on 'Access to funding'

18.-19.nov. Fuenlabrada, Spānija

- Pasākuma tēma «**Finansējuma piesaiste: Mājokļu jautājumi**»

Informācija sekos

- Kā inovācijas ilgtspējīgas pilsētu attīstības finansēšanā ļauj paveikt vairāk ar mazākiem resursiem;
- Dažādas finansējuma iespējas un ieteikumi, kā palielināt savu projektu izredzes veiksmīgi piesaistīt finansējumu, pieredzes apmaiņas darbnīcas;
- Pašvaldību pieredzes stāstiem;
- Veiksmīgu projektu piemēri klātienēs vizītēs un jaunu kontaktu iegūšana.

Citi pasākumi

13.-15.okt. Brisele, Beļģija

EURegionsWeek 2025!

➤ Pasākums veltīts reģionālajai un pilsētu politikai. Info stendi un sesijas.

European Week of Regions and Cities

4.-6.nov. Barselona, Spānija

Smart City Expo World Congress

Smart City Expo

- Atvērts visām pašvaldībām, jo īpaši tām, kas vēlas iesaistīties plašākā pieredzes apmaiņā un veidot sadarbības iespējas Eiropas un starptautiskā līmenī.

Eiropas Pilsētiniciatīvas kontaktpunkts Latvijā

Simona Sņiķe

simona.snike@varam.gov.lv

Tālr. +371 67026429

FACEBOOK

<https://www.facebook.com/URBACTLatvija>

Portico

<https://portico.urban-initiative.eu/>

Eiropas Pilsētiniciatīvas mājas lapa

<https://www.urban-initiative.eu/>